

væsenet i Forbindelse med deres Sognepræst, saaledes som paa ethvert Sted ansees hensigtsmæssigt.

Med Hensyn til den paatænkte Realskole skal jeg tillade mig at yttre et Par Ord. Jeg har allerede tidligere haft Leilighed til at udtale mig for Hensigtsmæssigheden af, at der indrettes paa Færøerne en høiere Underviisningsanstalt, og, naar man seer hen til, at Færøerne tidligere have haft en Latinskole, der i Begyndelsen af dette Aarhundrede blev nedlagt, efter hvad Nogle sige, fordi den kun sparsomt blev frekventeret, men, efter hvad Andre sige, fordi Mange nødig saae, at Færingerne fik en høiere Underviisning, som gav Anledning til, at Embedsvalden langt bedre kunde vedligeholde sig ved Embedsmændenes aandelige Overlegenhed, da troer jeg, at Nødvendigheden af en høiere Underviisningsanstalt er temmelig klar, navnlig naar man tillige tager i Betragtning, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, at Færøerne efterhaanden kunde faae indfødte Embedsmænd, og at dette ikke bliver muligt, dersom der ikke aabnes en lettere Udgang end hidtil, til i selve Landet at faae den i den Henseende nødvendige Uddannelse; thi selv den rigeste Bonde paa Færøerne udsætter sig for en fuldstændig Ruin, naar han skal sende et Barn til en Skole heri Danmark og senere give Barnet den Understøttelse, der er nødvendig til dets Studeringers Tilendbringelse. Vel har jeg hørt den Indvending fra nogle af mine Landsmænd, at den høiere Underviisningsanstalt i Thorshavn kun vilde komme Thorshavns Indbyggere og navnlig Embedsmændene tilgode; men det er i alt Fald klart, at det er langt billigere for en Færing at holde sin Søn i Thorshavn, hvilket i Almindelighed kun koster 100 Rbd. om Aaret, end at sende ham ned til Kjøbenhavn. Desuden tvivler jeg ikke paa, at, naar der indføres en høiere Underviisningsanstalt i Thorshavn, da ville flere af de mere formuende Bønder sende deres Børn til Thorshavn, ikke for at uddanne dem til en anden Livsstilling end Landbruget, men forat de kunne faae nogen mere Underviisning, end der er Leilighed til paa Landet. Dette vil atter give Anledning til, at, naar de Børn, der have gaaet i

Thorshavns Skole, vende tilbage til deres Hjem, da ville de ikke alene ved dagligt Samkvem, men ogsaa ved directe Underviisning bibringe Andre de forøgede Kundskaber, hvoraf de ere i Besiddelse. Dertil kommer, at den paatænkte høiere Skole vil være det vigtigste Middel til at uddanne Lærere, som jo absolut er nødvendigt, saafremt Underviisningen skal trives paa Færøerne.

Med Hensyn til selve Lovforslaget skal jeg kun tillade mig at bemærke, at det forekommer mig, at den saakaldte Realskole er indrettet efter en altfor lav Maalestok; dette haaber jeg at man vil være enig med mig i, naar man seer hen til, at Engelsk, efter § 6, er det eneste fremmede Sprog, hvori der skal undervises, og at Naturhistorie, Naturlære, Tydsk, Fransk, Sang og Gymnastik kun ere opførte som de Gjenstande, hvori der skal undervises, naar Omstændighederne tillade det. Men, naar man seer hen til, saaledes som jeg tidligere har anført, at det er forbunden med overordentlig store Vanskeligheder for Færingerne at sende deres Børn til Studeringer her ned til Danmark, at de tidligere have haft en Latinskole, at man har, skøndt neppe med Nette, taget sig den Frihed at benytte de Latinskolen tillagte Midler til en taneløs indrettet Almueskole, da synes jeg, at Billighed ialfald kunde tale for, at Regjeringen kom Færingerne tilhjælp og at Regjeringen satte Færingerne istand til at ordne deres høiere Skole paa en saadan Maade, at de kunde stilles ved Siden af Realskoler her i Danmark, eller maafee indrettes paa samme Maade som Skolen paa Bornholm, hvorfra der tillige kan dimitteres til Universitetet. Jeg vil derfor tillade mig at spørge den ærede Minister, om Regjeringen ikke skulde være tilbøielig til at yde et Tilskud til det færøiske Skolevæsen. Der er imidlertid endnu en anden Omstændighed, som efter min Mening bevirker, at den paatænkte høiere Underviisningsanstalt ikke vil stifte den tilstgæde Nytte; det er, forsaavidt det i Lovudkastets § 24 er bestemt, at første Lærer tillige skal være ordineret Catechet ved Thorshavn Kirke. Jeg troer, at dette vil bidrage til, at han vil drages altfor meget bort fra sin væsentligste Virksomhed, nemlig Underviisningen, ligesom